

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Janek Soorsk
Perearst Jelena Koval
info@koval.ee

Teie 28.12.2023 nr

Meie 05.01.2024 nr 2.1.-5/24/3359-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise, milles kirjutate:

Meie poole on pöördunud Tallinna Kesklinnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonna juhataja sooviga saada meie nimistu patsiendi terviseisu andmeid. Oma pöördumises tuginesid nad HMS §38 lg 1, AvTS §38 lg 3, LasteKS §21 lg 1. Kas ja kui palju on meil õigust sellisele pöördumisele vastata? Kas saate välja tuua ka andmekaitse punktid, millest peame lähtuma?

Selgitame, et terviseandmed on füüsilise isiku füüsilise ja vaimse tervisega seotud isikuandmed, sealhulgas temale tervishoiuteenuste osutamist käsitlevad andmed, mis annavad teavet tema tervisliku seisundi kohta (IKÜM1 artikkel 4 p 15). Terviseandmed kuuluvad eriliigiliste isikuandmete alla, mille töötlemine on keelatud v.a juhul, kui kehtib üks IKÜM artiklis 9 lg 2 asjaoludest. IKÜM artikkel 9 lg 2 p g kohaselt on töötlemine lubatud, kui see on vajalik olulise avaliku huviga seotud põhjustel liidu või liikmesriigi õiguse alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 768 lõike 1 kohaselt peavad tervishoiuteenuse osutaja ja tervishoiuteenuse osutamisel osalevad isikud hoidma saladuses neile tervishoiuteenuse osutamisel või tööülesannete täitmisel teatavaks saanud andmeid patsiendi isiku ja tema tervise seisundi kohta, samuti hoolitsema selle eest, et tervishoiuteenuse osutamist kajastavates dokumentides sisalduvad andmed ei saaks teatavaks kõrvalistele isikutele, kui seaduses või kokkuleppel patsiendiga ei ole ette nähtud teisiti. Seadusest tulenev alus võib olla kahetine – kas andmete avaldamist *lubav* või selleks *kohustav*.¹ Kohustus patsiendisaladuse avaldamiseks võib tuleneda mõnest valdkondlikust õigusaktist. Sellisel juhul on seadusandja otsustanud, et avalik huvi on olulisem patsiendi huvist hoida tervishoiuteenuse osutamise käigus avaldatud andmed saladuses.²

Siinkohal tuleb aga erisus lastekaitseseadusest. Lastekaitseseadus (LasteKS) § 26 defineerib *abivajava lapse* järgmiselt: *Abivajav laps on laps, kelle heaolu on ohustatud või kelle puhul on tekkinud kahtlus tema väärkohtlemise, hooletusse jätmise või muu lapse õigusi rikkuva olukorra suhtes, ja laps, kelle käitumine ohustab tema enda või teiste isikute heaolu*. LasteKS § 27 lg 1 kohustab igäüht teavitama abivajajast lapsest. Seega on tegu igale isikule kehtiva seadusest tuleneva kohustusega.

Kokkuvõtvalt saab siiski järeldada, et ükski seadus ei loo iseseisvat õiguslikku alust nõuda kutsesaladust hoidvalt tervishoiutöötajalt patsiendi andmeid laiemas ulatuses ega anna ka

¹ RK lahend 1-20-5071 (1.04.2022), p. 23

² Samas, p. 25

arstile õigust kutsesaladust laiemalt avaldada, kui seda võimaldavad VÕS § 768 ja seda täpsustavad sätted (nt LasteKS § 27 lg 1, LasteKS § 31 lg 1)³.

Andmekaitse Inspeksioon on seisukohal, et antud juhul puudub õiguslik alus andmete väljastamiseks lastekaitse spetsialistidele. Küll aga on meile teadaolevalt Sotsiaalministeerium lastekaitse seadust uuendamas, et saaks selgemaks, kas ja millisel alusel arstid lastekaitse spetsialistidele patsientide andmeid peavad andma.

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist-konsultant
peadirektori volitusel

³ RK lahend 1-20-5071